

Nova postava daje žen- skam več pravic

Washington, D. C. — Senat in kongresna zbornica sta so-
glasno odglasovali, da se odpo-
klje postavijo, ki je kratila žen-
skam enakost z moškimi kar se
tike zaposlitve v vladnih služ-
bah. Prejšnja postava je govo-
rila, da v slučaju odpustitve
vladnih uslužbencev, pridejo
prvi na vrsto oni, ki so poročeni
in če sta v službi mož ali žena.
Če bo predsednik podpisal to
postavo, potem bodo oženjeni
ravno tako upoštevani kot sam-
aki. Odpoklic te krivične posta-
ve so priborile ženske organiza-
cije.

Vojna proti kobilicam

Washington, D. C. — Kon-
gres je ponovno dovolil \$1.000-
000 za uničevanje kobilic, ki
ogrožajo uničiti polja na zapu-
danju. Lansko leto je ta golazen
uničila za \$91.000.000 poljskih
pridelkov. Celi železniški vo-
zovi, napolnjeni z različnimi sred-
stvi za pokončevanje kobilic,
hite proti osrednjemu zapadu.
Več kot 100.000 moških bo za-
poslenih pri tem delu. Največ
kobilic se je pojavilo v obeh Da-
kotah, Iowi, Coloradi, Kansas,
Nebraski, Minnesoti, Missouriju,
Oklahomi, Texasu, Arkansasu in
New Mexico.

Deficit Zedinjenih držav stalno narašča

Washington, D. C. — Deficit
Zedinjenih držav bo v letu
1938 veliko večji, kot je bil zad-
nje leto. Ze zdaj, od 1. julija,
ko smo nastopili fiskalno leto
1938, kaže deficit \$187.968-
031, napram lanskemu v tem
času, ki je bil le \$56.285.426.
Kljub temu, da si Roosevelt pri-
zadeva, da bi na vseh koncih
zmanjšal izdatke, pa deficit
stalno narašča. Temu je pripri-
sovali največ to, da vladne kor-
poracije, kot RFC, ne dobivajo
v vrtnem denarju na dolg to-
liko, kolikor so lansko leto.

Pokojni John Pengov

Kot smo že poročali je pre-
minul rojak John Pengov, star
55 let. V Ameriki je živel 30
let. Doma je bil iz Kamnika na
Gorenjskem. Tu zapuščajo ža-
ločo soprogo Ano, dva sina,
Johna in Cirila, in hčer Ano, v
staremu kraju pa dva brata in
več sorodnikov. Pokojni je bil
član društva Lunder-Adamič,
št. 20 SSPZ, in društva Presv.
Srca Jezusovega. Pogreb ranj-
kega se vrši v torek popoldne ob
2. uri iz Frank Zakrajšek po-
grebnega zavoda. Naše iskreno
sožalje preostali družini. Naj
bo ranjkemu mirna ameriška
zemlja!

Pozdravi iz prestolice

Iz Washingtona, D. C., pošil-
jajo pozdrave vsem svojim
prijateljem in znancem: John
Trček, John Žust, Lovrenc Les-
kovec in John Sedej. Pravijo,
da se Roosevelt dobro drži.
Menda ja!

V New York

V svetovno mesto New York
je šla na ogled Miss Agnes Lav-
rčič, hčerka družine Primož in
Agnes Lavrič iz 76. ceste. Mno-
go razvedrila ji želimo.

Srčno voščilo

Želim vsem Jakobom in Jap-
čtom in Jackom, pa Anam,
Ančkam in Ančkam vesel god
in še na mnoga leta!

Tončka Jevnik.

Cankarjeva soha odkrita

V navzočnosti tisočeri naših ljudi in zastop-
nikov matere Slovenije, cerkvenih, zveznih,
državnih in mestnih zastopnikov je dobil že-
nij Cankar svoje mesto v ameriški Sloveniji.

Sijajno vreme je zrló včeraj
dopoldne na zastopnike matere
Slovenije, na zastopnike naše
neveste, ameriške Slovenije in
na tisočglovo množico naših lju-
di, ki so se zbrali v Jugoslovans-
kem kulturnem vrtu, da so pri-
čela zgodovinskemu dogodku, ko
se je odkrila soha slovenskemu
ženiju—Ivanu Cankarju!

Izvrstna godba dr. sv. Jožefa
št. 169 KSKJ iz collinwoodske
slovenske župnije je zaigrala
ameriško himno na slavnostnem
prostoru, kateri himni je takoj
sledila naša narodna "Hej Slo-
venci!" Tisočglova pestra mno-
žica našega naroda je stoje in
slavnostno poslušala obe himni.

Mr. A. Grdina kot predsednik
Jugoslovanskega kulturnega
vrtu, je v angleščini in sloven-
ščini otvoril slavnost in razlo-
žil pomen velikega dneva. Nav-
zoči so bili zastopniki mestnih,
okrajnih, državnih in zveznih
oblasti, skoro vsa naša častita
duhovščina, nekaj nad 200 naših
žen in deklet v slikovitih narod-
nih nošah ter osem skupin si-
jajno uniformiranih deklet, ki
so članice posameznih podru-
žnic Slovenske ženske Zveze,
častna Straža S. D. Z., in dru-
gih organizacij. Načeljevala je
voditeljica Mrs. Albina Novak.

Po otvoritvenem govoru je
Mr. Grdina izročil vodstvo slavn-
osti Mr. John L. Mihelichu,
častnemu predsedniku Jugoslo-
vanskega kulturnega vrtu, ki je
povdarjal veliko naklonjenost,
katero izkazuje mesto Cleveland
in vlada Zed. držav Jugoslovani-
nom, ki jim je omogočila zgra-
diti največji kulturni spomenik
Jugoslovancev v Ameriki—Jugo-
slovanski kulturni vrt, za kate-
rega je ameriška vlada prispe-
vala do \$80.000.

Predstavljen je bil potem žu-
pan Harold Burton, ki je pove-
dal, da je milijonski Cleveland
ponosen na svoje slovenske in
jugoslovanske sinove, in da je
mesto z največjim veseljem po-
magalo, da se je uresničil Jugo-
slovanski kulturni vrt. V ime-
nu Clevelanda je župan toplo
pozdravil naš narod in da ga
silno veseli, ker naš narod tudi
Ameriki ni pozabil svoje slo-
venske kulture in značaja.

Za županom so nastopili štir-
je univerzitetni dijaki, bratje
Maksimovič, ki so z v srce se-
gajočim glasom zapeli "Oj Do-
ber dob—slovenskih fantov
grob!" Prizor je bil nepopisno
ganjliv.

Nastopil je potem dr. Božidar
Stojanović, generalni konzul Ju-
goslavije v New Yorku, ki je na-
lašč dospel na slavnost iz New
Yorka. Tople prijateljske be-
sede so mu donele iz duše in
srca, ko je pozdravljaj zbrano
množico v imenu matere Jugo-
slavije. Žel je vihar ploskanja.

Pomemben je bil angleški in
slovenski pogovor Mr. Miheli-
cha, ki je v angleščini zlasti po-

udarjal, kako pomemben je da-
našnji dan predvsem za sloven-
sko mladino v Ameriki, ko vidi,
kako Američani častijo spomin
velikih slovenskih mož in ženi-
jev. Kulturni vrt je bil zgrajen
predvsem za mladino, da bo lah-
ko s ponosom kazala, da smo gle-
de kulture med prvimi.

Potem se je pa približal tre-
nutek odkritja spomenika Iva-
nu Cankarju in ponovno odkrit-
je sohe primorskega slavka —
Simona Gregorčiča. Soha Can-
karja je bila odeta s slovensko
in angleško zastavo. Pristopila
sta zastopnika matere Slovenije,
dr. France Trdan in g. Julij
Slapšak, ki sta potegnila zasta-
vi s sohe in med navdušenim
ploskanjem naroda je Cankar
zrl na svoje brate in sestre v
daljni Ameriki, in njegova duša
pri Bogu je morala biti ve-
sele in ponosna!

Vsi angleški časopisi so imeli
na mestu svoje poročevalce in
fotografe, ki so marljivo sne-
mali razne prizore. Potem je pa
nastopil slavnostni govornik g.
Julij Slapšak, ki je v pol ure
trajajočem, globoko zamišlje-
nim govorom pokazal Cankar-
ja, njegovo življenje in delo-
vanje. Zdelo se nam je, da je
bil to najboljši slovenski govor,
kar smo jih še kdaj slišali na
ameriških tleh. Vsebin govo-
ra priobčimo ob prvi priliki, ker
je predragocena, da bi se po-
zabila.

Govorili so potem še: Hugo
Varga, direktor parkov; Mr.
Wolfgram, predsednik Lige kul-
turnih vrtov v Clevelandu; Mrs.
Zwick, neumorna tajnica Lige;
sodnik Frank J. Lausche, ki je
žel vihar aplavz za svoj go-
vor. Predstavljeni so bili še Mr.
Mihael Cerrezin, častni jugo-
slovanski konzul; Mr. John
Gornik, tajnik SDZ; Rt. Rev.
Msgr. Vitus Hribar; Rt. Rev.
Msgr. B. J. Ponikvar, vodilni
bratje Srbi, ki so dospeli v
ogromni skupini na slavnost, in
še mnogi drugi.

Vandali v Clevelandu

Vandalizem, pretepi, po-
bijanje šip, napadi, — vse
to je na dnevnem redu
zadnje čase v Clevelandu.
Vse to je posledica bojev
med delavstvom, med uni-
skimi ljudmi in stavkolom-
ci ter med boji posamez-
nih unijskih prvenstov. Po-
licija ne more ustaviti
vandalizma. To daje črn
madež mestu. Narod, ki ni
direktno prizadet, obsoja
to početje. Brezposelnost
policije daje pogum nižin-
skim slojem, da vzpizar-
jajo tatvine, rope in umo-
re. Odgovorni faktorji bi
morali energično poseči
vmes in storiti konec kr-
šitvi javne varnosti, da bo
mogla ženska in otrok
brez skrbi na cesti.

Slavnost v Rockefeller par-
ku je trajala tri ure, nakar
se je popoldne razvila narodna
zabava v Puritas Springs par-
ku. Kljub nagajivemu dežju in
ploham popoldne, pa je bilo v
parku nad 5.000 ljudi, in sku-
paj pri vseh slavnostih, v cer-
kvah in drugo, pa do 15.000
oseb.

Nemogoče je opisati vse. Naj
pa na tem mestu ponovimo
iskreno zahvalo, ki smo jo
dolžni pivci inam in dekletam
v narodnih nošah in dekletam
v uniformah, ki so s svojim vzor-
nim nastopom podelile slavnosti
oni znani, kakor ga je zaslužil
ženij Ivan Cankar. Vsem sku-
paj prav iskrena zahvala.

SLOVENSKI DAN NA RAZSTAVI

Pisma sledeče vsebine so bila
ali se bodo razposlana na vsa
pevska in druga slovenska dru-
štva:

"V nedeljo 22. avgusta je
vodstvo Velike jezerske razsta-
ve dalo na razpolago Sloven-
cem. Da bi bil vseslovenski dan
na razstavi v vseh ozirih popo-
len, je treba skupnega sodelo-
vanja vseh pevskih, kulturnih,
uniformiranih in drugih dru-
štev ter, seveda, tudi od strani
naroda.

"Zato prosimo cenjena dru-
štva, da pošljejo svoje zastopni-
ke, predsednika ali koga dru-
gega, na posvetovalno sejo, ki
se vrši v četrtek večer, 29. juli-
ja, v dvorani št. 1 Slovenskega
narodnega doma na St. Clair
Ave. (novi poslopje). Zastop-
niki se bodo posvetovali o vsem
potrebnem za ta vseslovenski
dan.

"Vabljeni so vsa društva.
Ako katero društvo ne dobi pi-
smenega vabila, naj smatra te
vrstnice za vabilo. Upajoč na
splošni odziv in kooperacijo
vsega slovenskega naroda, osta-
jamo z odličnim spoštovanjem:

John Rožanc.
Albina Novak.
Anton Grdina.

V Michiganu lahko pije- jo pri barah

Lansing, Mich. — Governor
Murphy je podpisal postavo, ki
dovoljuje, da se v tej državi
lahko pije žganje tudi pri bari.
Prejšnja postava je dovoljevala
pitje žganja samo pri mizah.

V drugo bolnico

Svetkova ambulanca je pre-
peljala Mr. Antona Jarc, 18227
La Salle Rd., iz Boulevard v St.
Alexis bolnico. Nahaja se v so-
bišt. 108.

Doma iz bolnice

Iz Emergency Clinic bolniš-
nice se je vrnil Stanley Peru-
šek, 14814 Hale Ave. Prijatelji
ga lahko obiščejo.

Katoliška Cerkev podpira delavsko gibanje in urgira delavca, naj se organizira v unije, da izvojuje svoje življenske pravice

Cleveland, O. — Cleveland-
ski škof Joseph Schrembs je iz-
dal apel na delavce in tovarnar-
je, da se vsedejo k mizi ter pri-
dejo do sporazuma, ki bo pošten
za obe strani. Škof je citiral
enciklike papeža Leona XIII. in
sedanjega papeža Pija, da je
Cerkev vedno bila in bo prija-
teljica delavskega razreda v
njegovem naporu, da si pribor-
dostojnih življenskih pogojev,
da bo živel udobno v tej moder-
ni civilizaciji.

"Delavec ima pravico, da
prednese svoje zahteve in tež-
koče svojemu delodajalcu," je
rekel škof, "da se te zahteve
uredi in delodajalec ima dol-
žnost, da prizna pravico takih
zahtev. Potemtakem ni več kot
prav, da se delavec oziroma
njegov zastopnik vsedeta k mizi
in se pogovorita o teh proble-
mih.

"Pravica delavstva, da se or-
ganizira in velika korist, ki pri-
de iz delavskih organizacij, je
bila že javno razglašena od pa-
peža Leo XIII. pred 40 leti. Na-
sedanji papež je to potrdil v
svoji famozni encikliki na de-
lavstvo.

"Oba najvišja cerkvena do-
stojanstvenika sta poudarjala

pravico delavca, da se organi-
zira in ustvari ter obdržava ta-
ke vrste organizacije, ki so po-
trebne in ki bodo najbolj uspe-
šne v zagotovitvi dobrobita svo-
jega članstva. Obenem pa sta
izjavila cerkvena kneza, da je
dolžnost delavskih organizacij,
da zvesto izpolnjujejo svoje po-
godbe in obljube.

"In prav te izjave obeh kato-
liških cerkvenih poglavarjev so
deloma tudi zapisane v Waga-
nerjevi postavi, ki jo je ta de-
žela sprejela kot postavu.

"Ako se dela na podlagi teh
principov, bi ne smelo biti fun-
damentalnih razlik med deloda-
jalcem in delavcem, ki se ne bi
mogle poravnati v prijateljski
konferenci."

Škof Schrembs je bil v vseh
svojih 48 letih duhovništva ved-
no aktiven v delavskih proble-
mih. Vedno je bil pa nasproten
nasilju in izgredom. Ko se je
leta 1912 vršil štrajk v delav-
nicah pohištva v Grand Rapids,
je prišlo do sporazuma le z nje-
govo pomočjo. On je bil tudi
soavtor Socialne rekonstrukcije
iz leta 1919, ki je liberalna in
dalekosežna analiza borbe med
delavcem in delodajalcem.

Kongres Zedinjenih držav noče biti pokoren predsedniku. Roosevelta lo nič ne razburja

Washington, D. C. — Krč je
prijel kongresno zbornico in
naenkrat se je začelo na kapi-
toli z mizlično aktivnostjo de-
lati na tem, da se kongres od-
godi v dveh, ali najkasneje v
treh tednih. To zna ogroziti na-
daljni Rooseveltov program, ki
ga ima v načrtu še za to zase-
danje kongresa. Morda se bo-
sta zbornici dali pogovoriti toli-
ko, da prideta k izrednemu za-
sedanju enkrat oktobra, če bo-
do to zahtevale nujne stvari.

Zmaga nad administracijo v
predlogu reorganizacije vrhov-
ne sodnije je dala senatorjem
pogum, da kričijo o samostoj-

nosti senata tudi v bodoče, da
bodo zborovali neodvisno in ne
bodo več pokorni diktaturi ko-
leke drugega. S tem je mišljen
predsednik. Senat je s tem iz-
razil namig, da ne mara imeti
na vratu odposlancev iz Bele
hiše, ki bi mu ukazovali, kaj
mora sprejeti.

Roosevelt je ostal vzpričo te-
ga bezljana senata čisto miren
in je samo rekel, da je popolno-
ma na kongresu ležeče, če bo
upošteval predsednikova pripo-
ročila, o katerih predsednik mi-
slil, da so najboljša za prospeh
naroda. Roosevelt je tudi pustil
kongresu na odločitev, da se
razide, kadar se mu vidi prav.

Na pomoč proti racam

Moundsville, W. Va. — Rav-
natelj tukajšnje državne jet-
nišnice je poslal prošnjo ali
apel na javnost, da ga reši ve-
like nadloge v podobi 2.200 div-
jih rac. Leta 1934 je dobil od
države osem računih jajc, katere
je dal izvaliti kokošim. Pet se
jih je izvalilo in danes jih ima
na roki nič manj kot 2.200. Rav-
natelj računa, če ne pridejo lju-
dje po race, da jih bo v par le-
tih toliko, da ne bo kam stopit.
Vsak, kdor jih hoče, jih dobi
zastonj.

Tetika storklja

Družini Mr. in Mrs. Rudy
Polz v Maple Heights, O. je pri-
nesla tetika storklja krepkega
sinčka prvorojenca. Čestitamo!
* Romunski kralj Karol je in g.
obisku pri angleški kraljevi dvo-
jici.

Na obisku

Iz Chicaga je dospela prete-
kli teden Mrs. J. C. Chalnick, ki
je prišla na slavnost Jugoslo-
vanskega kulturnega vrtu. Mrs.
Chalnick je sestrična Rev. Juli-
ja Slapšaka, pomožnega župni-
ka pri fari sv. Lovrenca. Iskreno
dobrodošla med nami!

Frank Somrak kandidat

Mr. Frank Somrak, 996 E.
74th St., nam sporoča, da bo
kandidiral letos v mestno zbor-
nico in sicer na neodvisni listi v
23. vardi. Njegove peticije so
že v cirkulaciji. Mr. Somrak je
bivši večletni predsednik SND
na St. Clair Ave.

Poroka

Na 12. avgusta se poročita v
cerkvi sv. Vida gdč. Helen Ka-
prol, iz 6813 St. Clair Ave. in g.
John Stražisar iz 1235 Addison
Rd. Naše čestitke!

V Clevelandu se dnevno ve- ča lista kandidatov

Kandidati za župana in mest-
ne odbornike v Clevelandu ima-
jo določen termin, do kdaj morajo
vložit svoje peticije pri
volivnem odboru. Ta dan je do-
ločen po mestnem čarterju za
18. avgusta, o polnoči. Kandi-
dat za župana mora predložiti
najmanj 3.000 podpisov regi-
striranih volivcev, kandidat za
councilmana pa najmanj 200.

Letos bo zlasti zelo veliko šte-
vilo kandidatov za mestne od-
bornike. V prvi vrsti jih seveda
v to vabi lepa plača, ki jo bodo
dobivali prihodnji mestni od-
borniki, namreč \$3.000 na leto.
Sedanja plača znaša \$1.800 na
leto.

Amerikanci ga "zajfajo"

Washington, D. C. — V zad-
njem poslovnem letu, ki se je
uradno končalo 30. junija, so
žejni Amerikanci popili toliko
opojne pijače, da bi splavila ta
pijača, skupaj zlita, 15 ogrom-
nih parnikov, takih kot je na
primer Normandie ali Queen
Mary. Uradne številke je dal
na razpolago vladni urad za
dohodninski davek.

Spili nismo nič manj kot
87.779.720 galon žganja in
205.261.819 galon pive. To je
za 15 odstotkov več kot leto
prej. Pri tem je treba pomeniti,
da je uživanje žganja še vedno
prepovedano skoro v eni četrti-
ni ameriških držav.

Država Kentucky je skuhala
skoro polovico vsega povžitega
žganja.

Pregoreč Clevelandčan

Elmer Barnicle ima gazolin-
sko postajo na 14912 Euclid Ave.
Jako prijazen in postrežljiv clo-
vek. Na postajo zavozi avtomob-
il z newyorško licenco. V avto-
mobilu sta moški in ženska. Oba
stopita iz avta in moški naroči
pet galon gazolina. Ko Mr. Bar-
nicle natakla gazolin, ga začne
tujec spraševati o Clevelandu
in zlasti pa o jezerski razstavi,
če je vredno ogledati si jo. In
tedaj je bil pa Mr. Barnicle ves
navdušen in je začel tujcu raz-
kladati vse zanimivosti Clevel-
landa in kaj vse da se lahko vi-
di na jezerski razstavi. V tem je
prišla ženska nazaj, ki se je mu-
čila nekje za postajo. Tujca sta
se prijazno poslovila od prodaj-
alca, gazolina, mu še enkrat po-
mahala v pozdrav in se hitro od-
peljala. Ko je prišel Mr. Bar-
nicle v postajo, je našel register
odprt in ves denar je izginil iz
njega. Ko je on razlagal clevel-
landske znamenitosti odjemalcu,
je ženska lepo odprla register in
si pomagala do denarja. Dobila
je \$60, kar bo že za par dni.

Izredna seja

V torek 27. julija se vrši va-
na in izredna seja mladinskega
pevskega zbora "Kanački."
Ukreniti je treba več točk glede
koncerta združenih mladinskih
zborov, pa tudi glede koncerta
"Kanačkov." Starši, ki se za-
nimajo za napredek mladine,
se bodo gotovo udeležili seje.
Isti večer ob 6. uri se vrši seja
"Kanačkov." Starši naj po-
šljejo pevec gotovo na sejo. —
Tajnica.

Pozdravi

Iz Carigrada, Turčija, pošilja
pozdrave major g. Vekoslav
Fon, in iz Temagami, provinca
Quebec, Kanada, pa pošiljata
pozdrave Mr. in Mrs. Angon
Strojin. Lepa hvala vsem!

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.00. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto, \$5.50; pol leta, \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$8.00.
Posamezna številka, 3 centa.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$8.00 per year. Single copies, 3 cents.

JAMES DEEVEEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers.

Entered as second class matter January 6th, 1906, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

No. 173, Mon., July 26, 1937

Ali pada popularnost Roosevelta?

Zadnje čase je mnogo, mnogo demokratov v obeh zbornicah kongresa zapustilo predsednika Roosevelta in začelo korakati svojo lastno pot. In to je komaj dobrih sedem mesecev, odkar so bili izvoljeni, večinoma iz vzroka, ker so na volivnih shodih kričali: "Jaz sem za Roosevelta!"

Roosevelt je bil v kampanjski dobi lanskega leta na vrhuncu svoje moči in popularnosti. Nikdar v zgodovini Zedinjenih držav ni dobil še kak predsednik take večine elektoralnih glasov in ljudskih glasov, kot jih je dobil predsednik Roosevelt. Sleherni kandidat, ki je poudarjal načela in reforme Roosevelta, je bil potegnjjen v zmagovito areno in izvoljen.

To je bilo pred sedmimi meseci. Danes pa, ko neznajneži v demokratski stranki, ki so se prikopali do svojih uradov s pomočjo Roosevelta, slednjega zapuščajo, je stvar drugačna. Malenkostni državniki vedo, da predsednik Roosevelt ne bo več kandidat za predsednika torej se jim zdi, da je vseeno, ako podpirajo predsednika ali ne. Začeli so obračati vodo na svoj lastni mlin in gledati, s čegavo pomočjo bodo v prihodnji izvoljeni, ker so sami politični slabiči, ki morajo vedno viseti na ramah močnejših.

Troje zadev je, katere je priporočil predsednik Roosevelt kongresu, da jih sprejme, predno kongres zaključi svoje zborovanje. In proti tem trem točkam so se demokratski slabiči v kongresu uprli in nasprotujejo Rooseveltu že cele mesece, tako da je nastal zastoj v kongresnem mlinu za nove postavbe. Te tri točke so:

1. Reorganizacija najvišje sodnije. Ta reorganizacija bi bila tako potrebna, kot je bil n. pr. potreben amendment k ustavi, ki je dovolil ženskam volivno pravico ali amendment, ki je prekladal prohibicijo. Toda slabiči-demokrati so se uprli, češ, Roosevelt krši temeljne principe ameriške ustave in hoče podrediti sodnijsko moč administrativni moči, kar je, seveda, vse skupaj navaden bluff.

Druga točka, s katero si je nakopal Roosevelt jezo slabičev-demokratov je relifni program. Rooseveltu očitajo, da preveč potroši za brezposelne. Odkar je Roosevelt v predsedniškem uradu, se je potrošilo za brezposelne \$7,000,000,000. Pomisliti pa moramo pri tem, koliko tisoč javnih projektov se je zgradilo, ki so stalne vrednosti za deželo, in dočim se mora lačne nasititi in nage obleči, pa je Roosevelt našel dela za brezposelne s primerno plačo, namesto da bi doma lenarili.

Te vrste ljudje ne pomislijo, da je Amerika v dveh letih tekom svetovne vojne potrošila osemnajst tisoč milijonov dolarjev za topove, puške in klanje narodov. Oh, tega denarja seveda ni bilo škoda, šlo je za večjo slavo Amerike. Lačne nasititi in nage obleči, to je pa tja vržen denar! In kaj smo dobili od svetovne vojne. Zavezniki nam še danes dolgujejo enajst tisoč milijonov dolarjev, in to je poleg onega denarja, ki smo ga sami potrošili za vojno.

Tretji slabiči-demokrati nasprotujejo Rooseveltu, ker zahteva, da se vpelje postava, ki določuje minimalne delavske ure. Obenem ga napadajo, ker je upeljal starostno zavarovalnino in brezposelno podporo.

Stvar je resna, kajti Roosevelta je dosedaj do malega zapustilo že nekako 100 demokratov v poslanski in senatni zbornici. Marsikdo bo mislil, da je radi tega padla popularnost Roosevelta, kakoršno je užival lanska leto ob volitvah. Toda popularnost Roosevelta ni padla, vsaj v delavskih in farmerskih krogih ne. Imeli smo priliko zadnje tedne govoriti z mnogimi farmerji v šestih različnih državah. In na vprašanje, kaj mislijo o Rooseveltu, smo dobili v vsakem slučaju odgovor, da Roosevelt je all right, toda kongres bi moral nekdo pognati iz Washingtona.

V kolikor smo mogli do danes dognati, so nasprotniki Roosevelta velefinancirji na Wall Streetu, ki ne smejo očitno slepariti z delnicami, nasprotniki so velekapitalisti, ki bi radi imeli "stari red in mir" v tovarnah, da bi delavce po svoje izkoriščali in grmadili milijone, katerih ne morejo nesti na drugi svet.

Popularnost Roosevelta ni padla, pada pa popularnost onih slabičev v demokratskih vrstah, ki so zapustili svojega voditelja v kritičnem trenutku, ko je bilo treba napeti skupne sile, da se deželo privede še k večjemu napredku.

Kaj pravite!

"Etbin Kristan je zanimiva osebnost. Še bolj pa so zanimivi tisti, ki so tolkli po njem, ko je bilo to v modi in ki ga zdaj hvaležijo, kjer je to zljaj taka moda." — To ni kak "free lunch," ampak dobeseden prepis iz Proletarca.

Gut gebruellt, gospodine Zajc! Ampak če bi vedeli, kar vemo mi, kako se je v vašem uradu odpiralo, prepisovalo in pomnoževalo vaša pisma, ki so govorila o intimnih odnosih (strogo zaupno) v socialistični stranki, potem bi šele pisali o nekdanji in sedanjí modí. Če bomo razpoloženi, vam morda ob priliki kaj več povemo o tem.

BESEDA IZ NARODA**DVA BRILJANTNA GOVORA**

Predzadnji nedeljo sta izročila srčne pozdrave stare domovine sinovom in hčeram v daljni tujini, dr. France Trdan in g. ravnatelj Slapšak. Narodu sta govorila svoje iskrene besede potom WGAR radio postaje, na dr. J. W. Malleyevem programu. Govora sta vredna, da si jih obdržimo v spominu, zato smo napravili odlična naša gosta iz domovine, da sta kopijo govorov odstopila ter jih prinašamo dobesedno tukaj:

Te-le besede je govoril dr. Trdan:

"Ob vstopu na svobodna ameriška tla in ob prihodu med vas, predragi rojaki, ki ste širom Amerike razkropljeni, vas vse kar najtopleje pozdravljam. Moj pozdrav pa ni osamljen, med vas prihaja kot interpret, kot tolmač obče slovenske duše. Pred odhodom iz starega kraja so mi izročili pozdrave za vas prevzvišeni nadškof dr. Anton Bonaventura Jeglič, škof dr. Gregorij Rožman, naša duhovščina in svetno izobraženstvo ter vse naše nepozabne matere in očetje.

"Vladike Jegliča ni več, od kapi zadet je nenadoma umrl dne 2. julija okrog pete ure zjutraj, toda njegov mogočen las odmeva in bo odmeval še pozna stolletja po vseh slovenskih deželah. Zakaj pa? Zato, ker je njegovo plemenito srce gorelo za blagor slovenskega ljudstva prav do zadnjega trenutka. Dne 27. junija mi je za slovo tako-le naročal: 'Povejte vsem dragim ameriškim rojakom, da se jih ne preneha spominjam pri vsi naši in pri vseh svojih molitvah. Recite jim, naj ostanejo zvesti katoliški Cerkvi zaradi njenega večnega Ustanoviteljja in zaradi njenih vzvišenih naukov, ki nas edini morejo obvarovati pogube. Recite jim pa tudi, da jih vse prav lepo pozdravljam in blagosloviljam.'"

"Prav tako prisrčen vam bodi tudi pozdrav našega škofa dr. Gregorija Rožmana, ki se ga še vsi dobro spominjate. Odkar je bil osebno med vami, vas ne preneha nosi v svojem očetovskem srcu. O vas in o vašem verskem in prosvetnem življenju govori v zasebnih razgovorih in na javnih nastopih, posebno o priliki sv. birne, ko ima pred seboj vaše očetne in matere, vaše prijatelje in znance. Te blage spomine mu znova in znova narekuje tudi čut hvalečnosti za vašo neusahljivo požrtvovalnost, ki je ne more prehnati. Zato mi je tudi on ponovno naročal: 'Pozdravite prav prisrčno moje nepozabne ameriške rojake! Najrajši bi kar z vama pohitel, ker pa sem zadržan in ne morem tja, jim pa vi povejte, da jih najtopleje pozdravljam in blagosloviljam.'"

"In kaj naj vam, predragi rojaki, povem o vaših nepozabnih materah? Kamorkoli sem prišel in povedal, da grem v Ameriko, so me matere kar dobesedno obsule in v svojo sredo zagnile in povedale za vas vse, kar čuti in zmore le skrbno in dobro materinsko srce. In ko so prenehale z naročili, jim je zalesketala v očeh solza ganutja. Kako srečni ste, ko boste videli mojega sina, mojo hčer, ko boste videli naše nepozabne! Pozdravite jih in povejte jim, da smo še zmiraj vse njihove, kakor so oni sinovi in hčere naše skupne krvi.

"Z domačim slovenskim po-

zdravom pa združujem tudi prav toplo zahvalo za vse naravnost nežne sprejeme in odkritosrčne izraze prijateljskega gostoljubja, ki ga z gospodom ravnateljem Slapšakom doživljava povsod, kjerkoli se pokaževa. Dolžno zahvalo dolgujete tudi našemu vrlemu časopisju, ki nama dan za dnem posveča izredno pozornost. Zavedava pa se, predragi rojaki, da to toplo priznanje ne gre prav za prav nama ampak celokupnemu narodu, iz katerega ste izšli, vi in v katerega imenu prihajava med vas. Veseli naju posebnost, ko vidiva, kakšna sveto ljubezen in kakšno sveto navdušenje za rojstno grudo, dragi dom in nepozabne domače preveva vaša domoljubna srca. Naj vam bo tudi v bodoče sveto geslo vašega dičnega poeta Mr. Zorman, ki poje v svoji pesmi "Domovini":

"Iz duše moje ne izgine podoba tvoja vekomaj."

Živeli, predragi rojaki, predragi bratje in sestre!"

G. ravnatelj Slapšak je pa rekel to-le:

"Dragi slovenski bratje, mile slovenske sestre v novi domovini ameriški!"

"Prinašam tople pozdrave najprej od slovenskega triumvirata: od ministra dr. Korošca, bana dr. Natlačenca in ljubljanskega župana dr. Adlešiča. Ti trije moji zastopajo našo slovensko domovino doma tako, da se že vidno kažejo znaki zboljšanja v gospodarskem in kulturnem življenju, zlasti odkar veje pod sedanjo vlado duh svobode na vseh poljih narodnega življenja. Prej je batiški režim dušil zlasti gospodarstvo in pa slovenstvo. Propadale so predvsem ljudske posojilnice; s tem je zamrznila in obstala kri v narodnem gospodarstvu, ki ni več krožila po vseh udih slovenskega gospodarstva, in bati se je bilo, da popolnoma obubožamo. — Slovenski duh, slovenski jezik, slovenska zastava, vse to je bilo obdano z okovi. Zgodilo se je v tistih časih celo to, da so slovenski profesorji po naših srednjih šolah trgali iz učnih knjig najlepše sestavke o naši slovenski domovini. Hvala Bogu in našim narodnim voditeljem, ti časi so za nami in se nikdar več ne povrnejo! — Pod sedanjo vlado je slovenski duh svoboden, slovensko prosvetno življenje v najlepšem razmahu, svoboda vlada povsod. — Naša slovenska prestolnica, naša bela Ljubljana, je pod skrbnim vodstvom ljudskega župana dr. Jurja Adlešiča gospodarsko in kulturno osvežena; z zavidičnim elanom se dviga v višavo kot središče slovenske kulture in slovenskega gospodarstva to tudi v polni meri zasluži. — Slovenija se elektrificira v vsej svoji obsežnosti tako, da bo kmalu začela v vsaki hribovski vasi električna luč in da bodo povsod v gospodarstvu delovali motorji na električni pogon. Gradijo se vodovodi; celo Suha Krajina, kjer hodijo ob suši ljudje po 3 ure daleč po vodi zase in za živino, dobi do bro pitno vodo; seveda bo veljal ta življensko potrebni in tako težko pričakovani vodovod težke milijone. Gradijo se ceste, gradijo železnice; železnica na Sušak, na naše Adrijansko morje, je v delu. In vse to največje po zaslugi našega ljudskega bana dr. Marka Natlačenca in našega narodnega voditelja ministra dr. Antona Korošca, ki pomaga krmariti gospodarsko gibanje v vsej ljubezni do slovenske zem-

lje — in v prid in boljše bodočnost slovenskega ljudstva. — Tako gremo, kakor vidite, pod okriljem slovenskega triumvirata: ministra dr. Korošca, ljudskega bana dr. Natlačenca in ljubljanskega župana dr. Adlešiča s pospešenimi koraki boljšim časom nasproti v naši ožji domovini, v mili Sloveniji, — pa tudi v širši domovini, v dragi nam Jugoslaviji, ki ji načeljuje vlada, usmerjena demokratično, torej ljudsko. — Pozdravom slovenskega triumvirata pridružujem še prav prisrčen pozdrav našega jugoslovanskega konzula v New Yorku. Ko smo stopili z ladje, smo bili njegovi gostje. Ob tej priliki se je prav pohvalno izrazil o Vas, dragi Clevelandski rojaki, in mi posebej naročil, da Vas v njegovem imenu prav toplo pozdravim. — Pozdrave pa prinašam tudi od vaših bratov in sester v stari domovini. Ti pozdravi so pa tako čustveni, da bi se moral človek ob njih pristrčnosti in nežnosti od ganotja razjokati: kolikor src v stari domovini, toliko plemenite ljubezni do Vas in srčnih želja za Vašo srečo v novi ameriški domovini. — Bog Vas živi, mile mi sestre in predragi bratje Slovenci v novi ameriški domovini!"

Sijajen sprejem ameriških izletnikov v Jugoslaviji

Cleveland, O. — Na urad potniške tvrdke August Kollander je dospelo pismo in izreki iz ljubljanskih časopisov, ki objavljajo o velikih ovacijah, ki so bile prirejene v Ljubljani ob prihodu ameriških izletnikov, ki so potovali s parnikom Normandie 30. junija, pod vodstvom g. August Kollandra.

Ob zvoku godbe Zarja in med navdušenimi pozdravi z obeh strani, tako rojakom doma in našim izletnikom, so ameriški Slovenci stopili iz vlaka. Sledili so objemi in prisrčni stiskanje rok došlih ameriškim Slovincem in bratom Hrvatom. V imenu bana je pozdravil izletnike dr. Fink. V imenu Rafaelove družbe jih je pozdravil p. Zakrajšek.

V imenu izletnikov se je zahvalil za tako prisrčen sprejem Mr. Frank Drašler ter sporočil pozdrave vseh ameriških Slovincem. Potem so izletniki odšli v hotel Metropol, kjer jim je Francoska linija pripravila fin zajterk.

Vsi potniki so se pohvalno izrazili o potovanju, o dobri postrežbi in lepi vožnji. Vsi potniki so prišli zdravi in veseli domov in vsak je potem odšel na svoj kraj. Jugoslovanski vladni organi gredo Amerikancem zelo prijazno na roke, tako, da nimajo nikakih neprilik.

Steve F. Pirnat.

Velikodušnost goljufane ženske

Ob tolikšnem številu ljudi na zemlji res ni čudno, če se tolikokrat govori o tako imenovanih dvojnikih, ki so si med seboj res tako podobni kot "krajcerji," vsaj po obrazu, četudi ne po ustaljeni zunanosti in vedenju. Svoje dvojnike sicer radi menjajo posebno tisti, ki so res lahko ponosni na to, da jim je še kdo drug čisto podoben, če ga odključijo vrline, ki jih sam nima. Če pa mora kdaj kdo slišati, da je oni, ki mu je na oko čisto podoben, kak ničvrednež, ki javnost o njem le takrat govori, kadar ga obsoja, potem seveda ni preveč vesel takšnega "sorodstva" po obrazu.

V čisto drugačno zgodbo pa sta vpletena tudi dva vojaka, Francoza, ki sta svoj čas služila v francoski tujski legiji v Afriki. V Siddi-bel-Abbes ju je

zanesla pot. Nista si bila v sorodu, vendar pa sta bila tako na las podobna drug drugemu, da so ju neprestano zamenjavali celo tisti, ki so že dolgo časa živeli z njima skupaj. Bila sta to Etienne Boilou in Alfonz Durand. Zdi se, kakor da si je narava ob teh dvojnikih privoščila pravo šalo. Vsakdo od onih, ki so služili v Siddi-bel-Abbesu, je vedel, da je bil Durand sin brezožnih meščanskih staršev in da je bil kljub temu, da je živel sredi divje Afrike pod strogo vojaško disciplino, nesmrtno zaljubljen v svojo nekdanjo zaročenko Berto Poirier. — Njeno sliko je nosil vedno na svojih prsih. Bil mu je nekak talisman in obenem božanstvo. Toda, tudi tu v daljni Afriki ni bil sam, ki se je s tolikšno zvestobo in ljubeznijo obračal do nje, pač pa mu je bil tudi v tem pravi dvojniki njegov tovariš Etienne Boilou. Štiri dolga leta, ki sta jih preživela v tujki legiji Boilou in Durand, sta koprnela oba za istim svojim idealom, ki ga je podajala slika Berte Poirierjeve. Ta je na Duranda, svojega nekdanjega zaročenca, morda že zdavnaj pozabila, morda je že poročena ali pa sploh ni več med živimi: tako so večkrat vstajale legionarju Durandu temne slutnje.

Nerazdružljivo prijateljstvo, ki je leta in leta živelo med Durandom in Boilouom, pa se je končalo, ko je Boilou zapustil legijo. Tedaj ni mogel na noben način prepovoriti svojega tovariša Duranda, da bi tudi ta odšel z njim domov. Durand mu je na kratko odgovoril: "Berta noče ničesar več slišati o meni, zato tudi nimam kaj iskati v Franciji." Tako sta se razšla. Boilou je zapustil legijo, še prej pa je Durandu obljubil, da bo odšel v Marseille in tam poiskal Berto Poirierjevo, nato pa, da mu bo takoj sporočil, kako je z njo doma in kako je bilo v preteklih štirih letih, odkar se nista videla.

Boilou je v Marseilleu res našel Berto Poirierjevo. Njuno srečanje pa je bilo nadvse dramatično in je imelo nepričakovane posledice. Dekle je spoznalo v Boilouu svojega zaročenca Duranda. Vsa srečna, da ga zopet vidi, se mu je vrgla okoli vratu in ga objemala. Vsa njena nekdanja ljubezen, ki jo je gojila do Duranda, je znova oživila. Kmalu sta imela drug drugega toliko rada, da ju ne bi moglo ločiti ničesar več. Etienne je čisto pozabil na svojega tovariša v tujki legiji. Ljubezen do Berte ga je premotila, da ga je izdal. Berta pa niti od daleč ni slutila, da je tako zmotno zamenjala svojega nekdanjega zaročenca z njegovim na las podobnim dvojnikom.

V Marseilleu sta tako živila srečno Boilou in Berta kake tri mesece. Tedaj pa se je Boilou odločil s svojo vdano družico na pot nazaj proti Afriki. Da bi nihče več ne prišel na sled, kako je zlorabil zaradi svoje lastne koristi svojo podobnost z nekom drugim, si je dal izstaviti dokumente na ime Alfonz Durand, ki jih je predložil tudi tedaj, ko se je z Berto poročil. Imel je namen, da v Afriki z denarjem, ki ga je Berta dobila za doto, odpre mali hotel in da tako na vročih tuniških tleh postane najbrežnejši mož. Prepričan pa je bil do dna duše tudi o tem, da njegov dvojniki Durand, kateremu je odpeljal njegovo zaročenko, nikdar ne bo zvedel ničesar o tem.

V začetku letošnje zime pa se je zgodilo nekaj, kar gotovo Boilou tudi ni nikdar pričakoval. Bilo je ravno neko viharno jutro, ko so se naenkrat pojavili v hotelu, čigar lastnik je bil Boilou, detektivi. Boiloua so aretirali in zaprli. Za njim so že daljši časi poizvedovali, nazadnje pa se jim je le posrečilo, da so ga iztaknili. Na podlagi fotografij so policaji ugotovili, da je on

ubežnik-legionar Alfonz Durand, ki je v obmejnem mestu Chadames umoril in oropal neko ugledno Angležinjo, ki je napravila daljše potovanje po Afriki. Šele sedaj se je masčevalo Boilouovo ponarejanje dokumentov nad njim samim. Nihče mu zdaj tudi ni hotel verjeti, da on ni pravi Durand in da je ime samo ponaredil. Njegova žena Berta je tedaj tudi prvič zvedela, da se je poročila z dvojnikom svojega zaročenca. Kljub temu pa si je na vse načine prizadevala, da bi ga rešila pred ječo. Njene velike ljubezni do moža, ki si je osvojil za vedno njeno srce, česar prav s prevaro, hipno spoznanje ni omajalo.

Etienne Boilou je bil zaprt že dolga dva meseca. Počasi je obupaval nad samim seboj, posebno še, ker si je v ječi nakopal hudo bolezen. Postal je neravnost blazen, kakor da se mu je omračil um. Neprestano je vpil, da hoče domov, samo domov. Zdravniki so zmajevali glavo, kadar ga je prišla obiskati v jetniško bolnišnico njegova žena Berta. Večno so poudarjali, da je zanj rešitev le v tem, da se mu posreči, da ga izpuste iz zaporu domov, ker da bo drugače podlegel svji duševni zmorednosti. Berta je pisala prošnjo za prošnjo, vendar se je zdelo, da ji bo vse to prizadevanje zaman. Zapustiti pa tudi ona ni mogla Tunisa, ko je bila pod strogim nadzorstvom, češ, da je gotovo tudi sama v zvezi z onim umornim omenjen Angležinje.

Neko noč pa se ji je le posrečilo uiti vsem detektivom. Najela je kamelo za jahanje in na njej odhitela naravnost proti Siddi-bel-Abbesu. To je bila prava tekma s smrtjo, kajti Ennu so že začele pojemati mrti. Ona je morala prej primesti rešitev, predno bi ta v ječi umrl. Poveljstvo v tujki legiji je ugotovilo, da more biti morilec, ki ga iščejo, samo Alfonz Durand, ki je kmalu zatem, ko je Boilou odšel iz legije, tudi on begnil iz nje. Te ugotovitve so sporočili tudi v Tunis, in Boilou je bil takoj nato izpuščen iz ječe. To se je zgodilo ravno še v zadnjem trenutku, kajti če bi tedaj ne prišla rešitev zanj, bi je bil po nedolžnem obsojen umoriti Angležinje, bi je ne bilo nikdar več, kajti Boilou je skoro za umiral.

Za 500 milijonov zabavišč

Washington, D. C. — Harry Hopkins, načelnik WPA, je povedal, da imajo letos razna ameriška mesta na razpolago za \$500,000,000 vrednosti zabavišč, ki so jih postavili delavci WPA. V tem so zapopadana javna kopališča, izboljšana jezerska in morska kopališča, igrišča za otroke, parki, atletska polja in drugo.

Če verjamele al' pa ne

Študent Kovačev Martin je pisal domo očetu po denar. Telo je dijaku, če ima suša v žepu, posebno še, če je v "črni" šoli, ko mu že začne poganjati demah pod nosom. Še bolj težko pa je pisati trdemu očetu po denar, ki ga tako neznansko tiščajo.

No pa kaj, saj beseda ni konj, pa Martine napiše ganljivo pismo, kako strašno ga potrebuje denar za knjige, za obleko, za zvezke. Menda ja! Na koncu pa se pristavi mi: "Veste, oče, saj sploh nisem mislil pisati tega pisma. Prav na prav, celo letel sem za pismo, sem, da bi mu vzel pismo zopet nazaj in ga raztrgal. Ampak ga nisem več vjel."

Čez en teden pa dobi Martin od očeta sledeče pismo: "Goravo boš vesel, ljubi sin, če ti povem, da tvojega pisma sploh nisem dobil. Se je moralo kje izgubiti."

KRIŽEM PO JUTROVEM

Po namikem izvirniku K. Maza

Še bolj neumno me je gledal. In v veliki zadregi je bil. Pa ni vprašal za pojasnilo, izognil se je moji razlagi.

"Meniš, da so rebra polomljena?" je dejal.

"Da. Tudi pljuča so ranjena. Tisti tvoj lekarnar je budalo. Prvi zdravnik je bil pametnejši. Če ne pokličesh takoj najboljšega zdravnika, ki ga imate v Melniku, bo tvoj hlapec umrl, tako ti povem! Če pa ostane živ, se bo moral v bodoče izogibati tujim konjem."

"Tujim konjem? Saj se vendar ni nobenega konja dotaknil."

"Pa se je konj njega dotaknil, in sicer tako temeljito, da si bo moj nasvet dobro zapomnil."

"Ali poznaš zdravnika za to bolezen?"

"Poznam, pa zdravljenje bo dolgo trajalo. Pokliči zdravnika, medtem pa mu dajaj mokre, mrzle obkladke na prsi."

"Naš vojaški zdravnik je zelo pameten, pa ne bo utegnil priti, mnogo dela ima na tak sejmiski dan. Ali bi dal bolniku medtem rabarbarovega čaja? Pa mehurnik bi mu nastavil."

"Tisti rabarbarov čaj le sam spi in si zažvrklja v njega še tudi svoj mehurnik! Tebi ne bo škodovalo, za bolnika pa je tako zdravilo premočno."

"Tvoje besede so bodeče, effendi! Po zdravniku pa bom košel, kakor si svetoval."

"Kedaj se vrneš?"

"Še ne vem. Obiskati moram prijatelja, ne bo me menda kaj izpustil. Ko se vrnem, bomo večerjali. Si že lačen?"

"Ne. Tvoja duša je polna do brotljivosti! Počakal bom."

Res je koj odšel. H Glavi seveda, kjer so čakali na njega moji dobri znanci. Čisto rad sem mu verjel, da se ne bo kmalu vrnil. Kar mi je bilo seve ljubilo. Lahko sem govoril z Glavovo služkinjo in morebiti našel tudi priliko za prisluškovanje.

Na dvorišču sem srečal Očko-ta in Omarja. Na sejmu sta bila. Očko me je potegnil za rokav in mi šepnil:

"Effendi, varajo nas! Tale voznik je nevaren človek in lažnik!"

"Kdo ti je pravil?"

"Vprašala sva v mestu po Glavi. Pokazali so nama hišo. Tamle sosednja je. Šel sem jo gledat—in veš, koga sem opazil?"

"No?"

"Tistega kahwedžijo iz Ismilana. Pri vratih je stal."

"Vaj je videl?"

"Da. In koj je stopil za vrata, ko naju je opazil. Najbrž je mislil, da ga nisva spoznala. Kaj boš ukrenil, effendi?"

"Se bo že pokazalo. Morebiti bo treba še nocoj in na naglem mestu zapustiti. Tule je nekaj denarja! Kupita sadja, perutnine, in kave, pa tako, da vaju ne bodo domači opazili, in izročita kupljene stvari Halefu. Ampak ne mudita se predolgo!"

Odšla sta spet v mesto. Sam pa sem stopil v hlev in čakal. In nisem dolgo čakal. Na plotu je rahlo potrkalo. Starka je bila.

Odstranil sem deske in zlezal na sosednje dvorišče.

"O Allah! Sem si prišel?"

"Je bolje tako. Če naju bodo motili, zlezem nazaj. Ni nevarno. Ali je voznik že pri vas?"

"Še ne. Effendi, pripoveduj mi o moji dobro gospodarici Hari!"

Važnejše reči bi se bil sicer rad pomenil z njo, pa nisem ji mogel prošnje odbiti.

Pripovedoval sem ji kar moč obširno o Hari, kako sem jo našel in kaj sem doživel s totnikom.

Tiho je ihtela. Ljubila je gospodarico. Pravila mi je o svoji

preteklosti, o življenju pri stotniku, kako jo je napodil, kako se je potikala po različnih službah in končno prispela h Glavi.

Dobro ji je delo, da si je smela olajšati srce. Zapuščena sirota je bila, nikogar ni imela, ki bi mu potožila svoje bridkosti. Potrpežljivo sem jo poslušal, nazadnje pa sem jo le moral prekiniti in jo opozoriti na sedanjost.

"O Isa, Jussuf, Marjam! Samo na sebe mislim, na tebe pa sem čisto pozabila! Povej, kaj naj storim za tebe! Rada bom vse storila, kar zahtevaš!"

"Mnogo mi lahko koristiš. Povej predvsem, ali si že morebiti kedaj čula pri svojem gospodarju imeni Manah el-Barša in Barud el-Amazat?"

"Da. Tista dva sta bila danes gosta pri nas."

"Sama?"

"Še eden je bil z njima."

"So še pri Glavi?"

"Odšli so."

Hm! Spet so se nam izmuznili, ti lopovi! Prepozno smo prišli!"

Vprašal sem jo:

"Kam sta odšla?"

"Ne vem."

"Kedaj sta odpotovala?"

"Koj ko sta prišla tista dva, ki sem ti ju prej omenila, tisti berač in še eden, ki ga ne poznam. Mnogo so govorili, pa tiho in skrivaj, da jih nisem razumela. In nato so oni trije odšli. Berač pa je poslal po voznika. In spet so se posvetovali. O vas so govorili. Niso vedeli, po kateri cesti boste prišli, pa so poslali voznikovega hlapca na pot proti Nevrokopu, našega pa proti Vlakovici."

"Čula sem, da si kristjan in da te mislijo ubiti. Stanoval bi naj pri vozniku in nato bi se pomenili, kako bi vas spravili s poti. Vse to sem čula in sklenila, da te posvarim. In vsa srečna sem, da mi je uspelo. Še več bi rada storila za tebe."

"Hvala ti! Ne vem, ali bom še jutri v Melniku in ali se bova še videla. Vzemim tole za spomin na neznanega človeka, ki si mu naklonila svojo prijaznost!"

Tema je bila, ni koj opazila, kaj sem ji dal. Vsa iznenadena je vzkliznila:

"O Bog! Rožni venec! Effendi, kako si dober! Kolikokrat sem si ga že želela! Rožni venec se tod zelo težko dobi! In drag je! Hvala ti! Kadar ga bom molila, bom vsikdar molila tudi za tebe! Kaj pa naj nocoj storim za tebe?"

"Ali bi se dalo zvedeti, kaj se bodo posvetovali?"

"Težko pojde. Preproge in vino sem morala pripraviti gori v sobici na pomolih. Tam se bodo posvetovali in tam jih ni mogoče opazovati."

S "sobico na pomolih" je najbrže mislila sobico pod slemenom hiše. Opazil sem mimogrede visoko v slemenju okence, tam je bila najbrž sobica, ki so si jo previdni lopovi izbrali za posvetovalnico.

"Vina si jim morala pripraviti? Torej pijejo vino, ti sinovi preroka?"

"O, pa še pogosto! Upijani jo se, da obležijo. Pa nihče ne sme zvedeti za popivanje. V tisto sobico se skrijejo. Visoko leži, po starih stopnicah se pride do nje. Rada bi prisluškovala, pa če me dobi, je po meni. Ne da se ulti. In nihče ne sme v sobo, gospodar nam je strogo prepovedal."

"Tudi ni treba, da bi se podajala v tako nevarnost! Zvedel pa bi le rad, kaj se bodo menili."

(Dalje prihodnjič)

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

1937	JULIJ	1937
Su	Mo	Ta
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31		

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

JULIJ

31.—Lake Shore Post, American Legion, priredi izlet na Pintarjeve farme.

AVGUST

1.—Piknik župnije Marije Vnebovzete na Močilnikarjevi farmi.

8.—Piknik združenih društev fare sv. Vida na Pintarjevi farmi.

15.—Društvo Slovenski Napredni Farmer št. 44 SDZ priredi piknik v proslavo 10-letnice obstanka pri Antonu Debevcu v Madisonu, O.

15.—Slovenska šola S. N. Doma na St. Clair Ave. ima svoj piknik na Močilnikarjevi farmi.

29.—Podružnica št. 32 SZZ praznuje 8. obletnico.

29.—Klub slovenskih vdov priredi piknik na Strumbljevi, zdaj Jagrovi farmi.

SEPTEMBER

4.—Skupna društva SSPZ, Olimpiada, tri dni, v avditoriju S. N. Doma.

11.—Društvo sv. Janeza Krstnika št. 37 JSKJ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

19.—Konzert Združenih mladinskih zborov v S. N. Domu na St. Clair Ave.

25.—Društvo Martha Washington št. 38 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

26.—Igra in ples Pevskega zbora Cvet v S. D. D. na Prince Ave.

OKTOBER

2.—Društvo sv. Ane št. 4 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

3.—Konzert "Kanačkov" v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave.

9.—23d Ward Democratic Club, ples v avditoriju S. N. Doma.

17.—Radniška organizacija, koncert v avditoriju S. N. D.

23.—Društvo Clairwood št. 40 SDZ, ples v avditoriju S. N. Doma.

24.—Mladinski pevski zbor Slavčki, koncert v avditoriju S. N. Doma.

30.—Društvo Carniola Hive št. 493 TM, ples v avditoriju S. N. Doma.

31.—Dramatično društvo Ivan Cankar, predstava v avditoriju S. N. Doma.

NOVEMBER

7.—25-letnica društva Kras št. 8 SDZ v Slovenskem domu na Holmes Ave.

7.—Društvo sv. Kristine št. 219 KSKJ priredi jesensko zabavo v šolski dvorani sv. Kristine na Bliss Rd.

13.—Društvo Slovenec št. 1 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

14.—Jesenski koncert mladinskega pevskega zbora Črčiki v S. N. Domu na 80. cesti.

14.—Samostojni pevski zbor Zarja, opera v avditoriju S. N. Doma.

20.—Društvo Svobodomiselnice Slovenke št. 2 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. D.

21.—Pevsko društvo Lira, koncert v avditoriju S. N. D.

21.—Konzert Pevskega zbora Cvet v S. D. D. na Prince Ave.

27.—Variety Club, ples v avditoriju S. N. Doma.

1936

JANUAR

1.—Proslava 25 letnice obstoja društva Glas Cleveland-skih Delavcev št. 9 SDZ v avditoriju S. N. Doma.

30.—Društvo Kristusa Kralja št. 226 KSKJ obhaja 10-letnico obstanka v S. N. Domu.

Nova unija za časnike

Chicago, Ill. — John Fitzpatrick, predsednik Chicago Federation of Labor, je izjavil, da je v načrtu nova unija časnika-jev, ki bo pristopila k A. F. of L. Ameriška zveza časnika-jev, kot znano, je prestopila od A. F. of L. k CIO kot je to sklenila zadnja konvencija, vendar pa članstvo ni zadovoljno s tem ukrepom, ker se ne strinjajo z idejo ene velike unije, kot to zastopa CIO.

Fitzpatrick je rekel, da je za časnike bolj dovtetna unija A. F. of L., kot pa CIO, kjer je vsak strokovni poklic v svoji posebni uniji in je še posebno priporočljiva za časnike, ker so že tiskarske unije pri A. F. of L.

Egiptovsko žensko gibanje, ki deželo spreminja in modernizira bolj učinkovito in usodno, kakor to zmorejo politiki, je koj-maj kaj starejše ko pet in dvajset let. V tem času je ženska tudi dosti dosegla, je dala delikam šole in univerze in odprla pot do samostojnih poklicev. Ženske so dosegle, da je uradno določeno, da se sme dekle poročiti s 16. letom in ne prej in da se ne smejo sklopiti prisilne poroke. Priborila si je celo sedež v politiki. Lani je na nekem političnem zborovanju privratar govorila tudi neka ženska. Ust-

novljena je "ženska unija," ki zahteva, da se odpravi mnogoženstvo in da naj bi se tudi ženske smele šolati na islamskibogoslovni univerzi v Kairi (Al Ahzar). Stvarno pa te dve zahtevi nista velikega pomenja. Zakaj mnogoženstva je v Egiptu malo. Po ljudskem štetju leta 1927 so dognali, da ima od 7 milijonov moških le 114,000 po dve ženi, le 7000 po tri in samo 891 po štiri. Meščani imajo sploh malokje po več žen, na kmetih je pa to le vprašanje delovnih moči. Egipčan se večkrat zato ne oženi, ker mu je nevesta preveč ali premalo emancipirana. Večina egiptovskih zakonov temelji še vedno na tem, da je žena sužnja moža in tak zakon je versko in postavno priznan. Orientalcu se je pač težko živjeti v zakon, kjer naj bi žena toliko veljala ko mož in dokler bo takšno mišljenje prevladalo, tudi emancipacija ne bo dosti zalegla.

Med tema dvema skrajnima točkama med egiptovskimi ženskami pa je še na tisoče odtenkov na merilu emancipacije. Vendar se širi razvoj za enakopravnost in osvoboditev žene iz spon okorele tradicije neprestano dalje, širi se iz mest na deželo, iz glavnega mesta v poslednjo felaško vasio. Pri vsem tem pa ni merilo za emancipacijo kako družabno stališče, saj dobiš žene, katerih možje so paši in ministri, pa so še zmeraj zastirte v tancu in ki je tudi ne odkrijejo na družabnih večerih svojih mož. Dobiš pa tudi delavke, ki gredo zvečer s svojim izvoljencem v kino.

Egiptovsko žensko gibanje, ki deželo spreminja in modernizira bolj učinkovito in usodno, kakor to zmorejo politiki, je koj-maj kaj starejše ko pet in dvajset let. V tem času je ženska tudi dosti dosegla, je dala delikam šole in univerze in odprla pot do samostojnih poklicev. Ženske so dosegle, da je uradno določeno, da se sme dekle poročiti s 16. letom in ne prej in da se ne smejo sklopiti prisilne poroke. Priborila si je celo sedež v politiki. Lani je na nekem političnem zborovanju privratar govorila tudi neka ženska. Ust-

Nadaljni uspeh Rooseveltovega boja za vrhovno sodnijo je bil ta, da se je začel narod v splošnem zanimati za delovanje te sodnije. Kdo se je poprej kaj zanimal, kaj dela naša vrhovna sodnija? Roosevelt je obrnil pozornost vsega naroda na vrhovno sodnijo in ta se je ustrašila, pa postala bolj popustljiva in bolj liberalnega nazora.

V delavskem zavetišču

Načelnica clevelandskega delavskega zavetišča, Miss Bell Greve, je odredila, da se vpelje 40 urni delovnik za vseh 500 brezposelnih, ki so dobili tukaj zavetje. To zavetišče se nahaja na Lakeside Ave. in 14. cesti. Tukaj je dobil vsak brezposelni, ki je brez doma, prenočišče in hrano. Nekateri so se ustavili samo čez noč, ostali morda par dni, skušali dobiti v mestu delo in če ga ni bilo, so odšli naprej. Nekateri so se pa kar stalno naselili in so tukaj že po eno in več let. Včasih so jim naročili, da so žagali drva, največ pa niso delali nič. Miss Greve je zdaj odredila, da mora delati vsak, ki je zmožen za delo. Nekateri bodo delali okrog zavetišča, drugim

se bo pa dobilo delo drugod. Mišlilo se je, ko je prišla ta odredba v javnost, da jo bodo popihali ti brezdomovinci iz zavetišča. Pa ni bilo tako. Vseh 500 je ostalo in z veseljem prišlo za delo. To je znamenje, da ljudje rajši delajo, kot pa jemljejo miloščino. Namen te nove odredbe je, da se ljudje ne polenijo in da ostanejo zmožni za delo, kadar se jim kje dobi.

Zdravniki dobivajo \$3,900 na leto

Colorado Springs. — Na konvenciji zdravniškega oddelka American Life zavarovalne družbe, je izjavil dr. Donald B. Cragin, da ima povprečen ameriški zdravnik letnih dohodkov komaj \$3,900. To je jako malo vzporedno njegovih študij in težkega dela ter modernih aparatov, ki jih mora vsak zdravnik imeti. Saj ima več navaden mestni uradnik, ki nima skoro nobenih študij za seboj.

Toži unije za \$300,000

Washington, D. C. — Velika pekarija, Gundersheimer, je vložila tožbo za odškodnino v vsoti \$300,000 proti štirim unijam, dolžec jih kršitve proti-trustne postave. Podjetje pravi, da ni bilo v podjetju samem štrajka čadi delavskih razmer, ampak da so zaštrajkali razvražalci, prodajalci in peki radi tega, ker podjetje ni hotelo odpoklicati pogodbe z neko tvrdko, ki je preskrbovala to pekarijo s potrebščinami. Pekarija je zaprta že od 7. junija in ima ogromno škodo.

Nemčija dobiva rudo iz Španije

Berlin, Nemčija. — Med nemško vlado in med vlado španskega generala Franca se je sklenila trgovska pogodba, ki stopi v veljavo 1. avgusta. Po tej pogodbi bo dobivala Nemčija iz Španije, ki je pod oblastvijo Franca, železno in bakreno rudo, katero Nemčija tako zelo potrebuje. Nemčija pa bo dala za to aeroplane in drug vojni material Franca.

Steklenica 11 let v vodi

Owen Sound, Ont. — Ko sta dva Detroitčana križarila v svoji jahti po jezeru, sta v zalivu Club Island videla v vodi plavajočo steklenico. Ko sta jo odmašila, sta našla notri pisanje, datirano 8. avgusta 1926, ki se je glasilo: "Jadrnica se je prevrnila. Vsi izžrpani. Ne bomo se držali dolgo. Reši nas, o Gospod. Zbogom." Sledila so imena Noah Opel, Cat Liddle in Fred Birch, ki so izginili na jezeru pred enajstimi leti.

Oglasi v "Ameriški Domovini" imajo vedno dober uspeh.

MALI OGLASI

Išče se stanovanje

za mladi par, tri ali štiri sobe, s kopališčem in garažo, v bližini Bonna ali Prosser Ave. Kdor ima kaj primernega naj pusti naslov v uradu tega časopisa.

Velika zemljiška vrednost

Naprodaj je na 19403 Arrowhead Ave., blizu E. 185. ceste, zidano poslopje, kjer je trgovina in 5 sob; velik lot in garaža. Pripravno za mesnico, grocerijo ali kako drugo trgovino. Če se hitro proda je cena samo \$3,500; \$500 takoj, ostalo na lahka odplačila. Odločite se hitro!

A. A. Kalish & Co.

595 E. 185th St.

Tel. KEnmore 1115 (173)

Stanovanje

se odda, 4 sobe, nanovo dekorirano. 965 Addison Rd. (173)

Soba se odda

poštenemu fantu; prost vhod in vse udobnosti. Vprašajte na 6606 Schaefer Ave. (173)

Roža sveta

POVEST IZ DOBE TRETJE KRIZARSKE VOJSKE

Angleški spisal: H. R. HAGGARD

Prevel: I. M.

"Ne morejo nas vjeti," je rekel Wulf; a Masuda je pokazala na desno, kjer so se še vlačile megle, in rekla:

Megle so se kmalu razvlekile in nekako v daljavi ene lige so uzrli veliko četo konjnikov, mor-da jih je bilo štiristo.

"Glejte," je rekla, "ponoči so prijezdili naokoli; bala sem se, da bo tako. Sedaj nam ne preostaja drugega, kakor da pred njimi dospemo do prelaza ali pa nas vjamejo," in z vso močjo je udarila konja s palčico, ki si jo je urezala ob vodi.

"Naprej!" je naganjala Masuda. "Dirka bo huda." In spustili so se v najhitrejši dir.

Predirjali so dve milj in dasi so bili zasledovalci daleč za njimi, se je veliki oblak prahu na desni vedno bolj bližal, tako da je bilo naposled videti, da dospo-jo do gorskega prelaza pred njimi. Tedaj je rekel Godvin:

"Wulf, Rozamunda, jezdit naprej. Vajina konja sta brza ter jima lahko utečeta. Vrh prelaza počakajta, da se živali od-dahneta in da vidita, ali prideva za vama. Če ne, jezdit dalje in Bog bodi z vama!"

"Tako je," reče Masuda, "jez-

dita naravnost proti emškemu mostu — iz daljave ga bosta ugledala — tam pa se podajta Saladinovim častnikom."

Obotavljala sta se, a Godvin je z resnobnim glasom ponovil: "Jezdita dalje—zapovedujem obema!"

"Bodi — radi Rozamunde," odgovori Wulf. Nato pokliče Dima in Plana in konja sta odletela hitreje od lastov. Godvin in Masuda, ki sta počasneje jezdila, sta jih kmalu videla za-jezditi v gorski prelaz.

"Dobro," je rekla. "V celi Siriji ni konj, razun onih njihovega radu, ki bi mogli ta dva ujeti. Gotovo dospeta v Emezo, ne boj se."

"Kdo pa je tisti človek ki nam jih je pripeljal?" vpraša Godvin, ko sta dirjala drug poleg drugega in neprestano vpirala oči v vedno se bližajoči oblak prahu, v katerem so se lesketale sulice.

"Brat mojega očeta, moj stric, kakor sem mu rekla. Šejk iz puščave je; ima starodavno plemo, ki ga ni mogoče preplačati z zlatom."

"Torej niso iz naroda morivcev, Masuda?"

"Ne; lahko ti povem sedaj, ko se zdi, da je konec blizu. Moj oče je bil Arabec, moja mati plemenita Frankinja, ki jo je našel po nekem boju vso sestrano v puščavi; vzel jo je v svoj šotor in se je poročil z njo. Ne-koč so morivci padli nad nas, pomorili njega pa njo, mene pa so kot dvanajstletnega otroka ujeli. Pozneje, ko sem dorastla, in bila, kakor so dejali, lepa, so me vzeli v Sinanov harem in da si me je mati skrivaj krščansko vzgojila, so mi tam usilili njegovo vero. Sedaj boš razumel, za-kaj ga tako strašno sovražim, saj mi je umoril očeta in mater in me naredil to, kar sem, in za-kaj se imam za tako ničvredno."

"Meni si prav plemenita," reče Godvin.

"Vesela sem tega, predno umrjema," odgovori ter mu pogleda v oči, da je pred njo kakor pred bliskom povsili glavo.

V tem sta pustila za seboj peševito ravan in začela jezditi navzgor po gorskem obronku; in Godvinu ni bilo žal, da jima je topot konjskih kopit po kame-nju onemogočil nadaljnje razgo-varjanje. Morivce, ki so imeli razdalja vedno bolj krčila. Na-posled so bili komaj petdeset korakov vsakebi in eden izmed njih je zagnal sulico. Rozamun-da je v svoji grozi na glas za-ihkala.

"Vzbodbodita konje, viteza!" je kriknila Masuda in privkral sta jih vzbodboda.

Pro ubodu jekla sta planila Plam in Dim naprej, kakor da bi šele pravkar stopila iz hleva, in razdalja med zasledovalci in zasledovanimi se je povečala. Dve milj so predirjali in komaj sedem osmink milje pred seboj so uzrli široki vhod mostu, emeški stolpi na drugi strani pa so bili tako blizu videti, da so mogli v tem čistem ozračju razlo-čevati orise straž. Zatem so prišli v dolinico in izgubili most in mesto izpred oči.

Ko se je začela na drugi strani pot zopet vzdigovati, so jele naposled Dima in Plama pod dvojno težo zapuščati moči. Tež-ko sta hropla in se tresla in sta se le redkokrat odzvala ostro-gam, a še takrat le za kratek plet. Morivci so to opazili in se z divjim kričanjem vedno bolj bližali. Vedno bliže in bliže so prihajali in peketanje njihovi-h konj po pesku se je glasilo kakor glas smrti. Zopet so se jim približal na petdeset korakov, še trideset so bili vsakebi, in zopet so se začele bliskati su-lice, dasi nobena ni zadela.

Masuda je vpila nad konji v arabskem jeziku in vrlo sta se držala dirajoč po strmini na-vkreber s počasnimi, krčevitimi skoki. Godvin in Wulf sta se spogledovala, zmanjšala na da-no znamenje njihovo hitrost in skočila na zemljo, se obrnili ter izdrla meče.

"Naprej!" sta zavpila in oma-hujoča konja sta olajšala vnovič planila naprej.

Morivci so pridrli nad njiju. Wulf je mogočno udaril in iz-praznil sedlo prvega, a konj ga je podrl na tla. Med padcem je od zadaj začul vesel krik; poma-gal si je na kolena in se ozrl. Glej! Od drugega konca zložno se vzdigujoče ravnine so dirjale čete konjenikov s turbanom na glavi, ki so nastavili svoje sulice in vplili:

"Salah-ed-din! Salah-ed-din!" Tudi morivci so jih uzrli in se obrnili v beg — prepozno!

"Konja! Konja!" je kričal Godvin v arabščini in takoj je bil — nihče ni vedel kako — na konju in v vrstah napadajočih Saracenov.

Tudi Wulfu so dali konja, a ni mogel v sedlo. Trikrat je poskusil, zatem pa se je zgrudil vznak in obležal na pesku, vih-teč svoj meč in glasno vpjoeč; poleg njega je stala Masuda z bodalom v roki, zraven nje pa Rozamunda na kolenih.

Sedaj so bili zasledovalci zasledovani in strašen je bil obračun, ki so ga morali plačati. Konji so jim bili obnemogli in ni-so mogli z vso hitrostjo bežati. Nekateri fedais so bili pobiti kar na konjih. Drugi so raz-jahal in se zbirali v majhnih četah ter se hrabro borili, a pad-li so večinoma vsi; le malo je bi-lo vjetih.

Malo pozneje je videl na tleh ležeči Wulf Godvina s krvavim mečem v roki jezditi proti nje-mu. Z njim je jezdil korenjašk, svitlook človek v sijajni opravi; ko ga je Rozamunda ugledala, je skočila na noge, in ko je razja-hal, je pohitela k njemu in mu s tihim vzklikom vrgla roke okoli vratu.

"Hasan! Princ Hasan! Ali si v resnici ti? O, hvala bodi Bogu!" je dehnala ter bi bila padla, da je Masuda ni ujela.

Emir se je ozrl na njo, ko je stala pred njim z razpletenimi lasmi, oblatenim obrazom, raz-trganim pajčolanom, a še vedno oblečena v svilo in z blestečimi

deset milj široko ravan.

Cetrtno pota so naredili. Po-lovico so ga že imeli za seboj, a sedaj se je prvi izmed fedais pojavil komaj dvesto korakov za njimi ob strani. Po malem se je razdalja vedno bolj krčila. Na-posled so bili komaj petdeset korakov vsakebi in eden izmed njih je zagnal sulico. Rozamun-da je v svoji grozi na glas za-ihkala.

"Vzbodbodita konje, viteza!" je kriknila Masuda in privkral sta jih vzbodboda.

Pro ubodu jekla sta planila Plam in Dim naprej, kakor da bi šele pravkar stopila iz hleva, in razdalja med zasledovalci in zasledovanimi se je povečala. Dve milj so predirjali in komaj sedem osmink milje pred seboj so uzrli široki vhod mostu, emeški stolpi na drugi strani pa so bili tako blizu videti, da so mogli v tem čistem ozračju razlo-čevati orise straž. Zatem so prišli v dolinico in izgubili most in mesto izpred oči.

Ko se je začela na drugi strani pot zopet vzdigovati, so jele naposled Dima in Plama pod dvojno težo zapuščati moči. Tež-ko sta hropla in se tresla in sta se le redkokrat odzvala ostro-gam, a še takrat le za kratek plet. Morivci so to opazili in se z divjim kričanjem vedno bolj bližali. Vedno bliže in bliže so prihajali in peketanje njihovi-h konj po pesku se je glasilo kakor glas smrti. Zopet so se jim približal na petdeset korakov, še trideset so bili vsakebi, in zopet so se začele bliskati su-lice, dasi nobena ni zadela.

Masuda je vpila nad konji v arabskem jeziku in vrlo sta se držala dirajoč po strmini na-vkreber s počasnimi, krčevitimi skoki. Godvin in Wulf sta se spogledovala, zmanjšala na da-no znamenje njihovo hitrost in skočila na zemljo, se obrnili ter izdrla meče.

"Naprej!" sta zavpila in oma-hujoča konja sta olajšala vnovič planila naprej.

Morivci so pridrli nad njiju. Wulf je mogočno udaril in iz-praznil sedlo prvega, a konj ga je podrl na tla. Med padcem je od zadaj začul vesel krik; poma-gal si je na kolena in se ozrl. Glej! Od drugega konca zložno se vzdigujoče ravnine so dirjale čete konjenikov s turbanom na glavi, ki so nastavili svoje sulice in vplili:

"Salah-ed-din! Salah-ed-din!" Tudi morivci so jih uzrli in se obrnili v beg — prepozno!

"Konja! Konja!" je kričal Godvin v arabščini in takoj je bil — nihče ni vedel kako — na konju in v vrstah napadajočih Saracenov.

Tudi Wulfu so dali konja, a ni mogel v sedlo. Trikrat je poskusil, zatem pa se je zgrudil vznak in obležal na pesku, vih-teč svoj meč in glasno vpjoeč; poleg njega je stala Masuda z bodalom v roki, zraven nje pa Rozamunda na kolenih.

Sedaj so bili zasledovalci zasledovani in strašen je bil obračun, ki so ga morali plačati. Konji so jim bili obnemogli in ni-so mogli z vso hitrostjo bežati. Nekateri fedais so bili pobiti kar na konjih. Drugi so raz-jahal in se zbirali v majhnih četah ter se hrabro borili, a pad-li so večinoma vsi; le malo je bi-lo vjetih.

Malo pozneje je videl na tleh ležeči Wulf Godvina s krvavim mečem v roki jezditi proti nje-mu. Z njim je jezdil korenjašk, svitlook človek v sijajni opravi; ko ga je Rozamunda ugledala, je skočila na noge, in ko je razja-hal, je pohitela k njemu in mu s tihim vzklikom vrgla roke okoli vratu.

"Hasan! Princ Hasan! Ali si v resnici ti? O, hvala bodi Bogu!" je dehnala ter bi bila padla, da je Masuda ni ujela.

Emir se je ozrl na njo, ko je stala pred njim z razpletenimi lasmi, oblatenim obrazom, raz-trganim pajčolanom, a še vedno oblečena v svilo in z blestečimi

dragulji, s katerimi so jo okra-sili kot Al Džebalovo nevesto. Nato pa se je priklonil vprčo svojih resnih Saracenov globoko do tal, prijel za rob njenega cblachila ter ga poljubil.

"Res, Alah bodi hvaljen!" je rekel. "Jaz, njegov nevredni slu-žabnik, ga iz vsega srca zahva-ljujem, saj sem že mislil, da te ne vidim več žive. Vojaki, po-zdravite. Pred vami stoji gospi-ca Roža sveta, princezinja bal-beška in nečakinja vašega gos-poda Saladina, vladarja vseh pravovernih."

In v pozdrav tej razmršeni, opešani, a še vedno kraljevski ženski so se dvignile roke, sulice in scimitarji, Wulf pa je s kraja, kjer je ležal, zavpil:

"Glej no, to je pa naš trgovec z otrovanim vinom! O, gospod Saracen, ali te spomin na zvija-čo tistega kramarja ne navdaja s sramoto?"

Emir Hasan ga je slišal in za-

rudel, zagodrnjal je v svojo bra-do:

"Enako tebi, gospod Wulf, sem suženj osode ter moram biti pokoren. Ne srdi se na me, dok-ler ne veš vsega."

"Ne srdim se," odgovori Wulf, "samo jaz vedno sam plačam svojo pijačo in to bova že še obračunala, kakor sem prise-gel."

"Tiho!" se posegla Rozamun-da v besedo. "Dasi me je ukra-de, je pa tudi moj rešitelj in prijatelj v marsikaki nevarno-sti, in da bi njega ne bilo, bi zdaj —" in zdrnila se je.

"Ne poznam sicer vsega, a zdi se mi, princezinja, da ti ne kaže dajati hvale meni, ampak tema tvojima vrlima bratrancema in tema izbornima konjema," in Hasan je pokazal na Dima in Plama, ki sta stala zraven, se tresla in povešala glavo.

"Še eden je, ki ga moram tudi zahvaliti: tale plemenita ženska,

kakor ji boš rekel, ko čuješ ce-lo zgodbo," je rekla Rozamunda in objela Masudo.

"Moj gospod jo gotovo nagra-di," je rekel Hasan. "Ali gospi-ca, kaj si moraš misliti o meni, ki sem te dozdevno tako podlo zapustil? A vseeno sem prav računal. V gradu tistega sinu satanovega, Sinana," in pljunil je na tla, "bi ti ne mogel poma-gati, kajti tam bi me bil takoj umoril. A z begom sem mislil, da bi ti utegnil pomagati in tako sem podkupil frankovskega lo-pova z neprecenljivo zvezdo mo-je hiše," in dotaknil se je veli-kega dragulja, ki ga je nosil na svojem turbanu," in z vsem de-narjem, ki sem ga imel pri sebi, da mi je prerezal vezi; med tem pa ko je basal zlato v mošnjiček, sem ga zabodel z njegovim last-nim nožem ter pobegnil."

(Dalje prihodnjič)

\$260,000,000

Is Building the World's Most Monstrous Dam Across the Columbia—Grand Coulee

NAROČITE SI

DNEVNIK

AMERIŠKO DOMOVINO

NAJVEČJI

SLOVENSKI

DNEVNIK

NAROČAJTE

TISKOVINE PRI

AMERIŠKO DOMOVINO

WOLFF HEATING CO.

GRELNI INŽENIRJI
GORAK ZRAK, PARA, VROČA VODA, AIR CONDITIONING

Popravljalni deli za vse vrste boilerje in furnace
DO 3 LETA ZA PLAČANJE

Postavite si grelni sistem in začnite plačevati v septembru

Vprašajte za Stefan Robash, naš zastopnik
715 East 103rd Street GLENVILLE 9218

Vabijo se tudi naročniki izven mesta

PIKNIK

bo popolen uspeh, ako ga oglašate v

"AMERIŠKI DOMOVINI"

Društva imajo izjemne cene na oglasih

